

ЈУСИ/ПАН

Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, ул. Радничка бр. 20а (у даљем тексту: Завод), на основу чл. 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016 и 95/2018 – други закон, 71/2021 у даљем тексту: Закон), а у вези са чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), поступајући по захтеву број 05-58/2023, од 11.03.2024. године, који је доставило ЈП „Урбанизам“, Карађорђева 4, Панчево, за издавање услова заштите природе за израду измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољница, дана 04.04.2024. године под 03 бр. 019 – 802/3, доноси:

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „УРБАНИЗАМ“

ПАНЧЕВО

БРОЈ: 05-58/2023-219
08-04-2024

СТАМПА

1. У обухвату измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољница (у даљем тексту: План), дефинисаном Одлуком о изради измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољница („Службени лист Града Панчева“, бр. 41/2023) налази се Парк природе „Поњавица“ (Одлука о заштити ПП „Поњавица“ („Службени лист Града Панчева“, бр. 6/2014)), односно део подручја које припада режиму заштите III (трећег) степена. Такође, у обухвату Плана налази се и локални еколошки коридор каналисани водоток „Надела“, потврђен Просторним планом подручја посебне намене Парка природе „Поњавица“ („Службени лист АПВ“, бр. 40/2019). Наведене просторне целине графички су приказане у Прилогу бр. 1, који представља саставни део овог Решења. Уређење и изградња простора регулисани су важећим Просторним планом подручја посебне намене Парка природе „Поњавица“, као и важећим Планом генералне регулације насељеног места Омољница („Службени лист града Панчева“, бр. 33/2014). Сходно наведеном, издају се следећи услови заштите природе:
 - 1) Израдом Плана обезбедити очување предеоне и биолошке разноврсности кроз заштиту и уређење предеоних елемената, односно кроз очување и одрживо коришћење фрагмената природних и блиско-природних површина, као и других површина са очуваном или делимично измењеном дрвенастом, жбунастом и травном вегетацијом;
 - 2) Мере заштите природе унети и за одговарајућа поглавља Плана (правила изградње, расвета, зеленило итд.);
 - 3) Планом предвидети обавезу очувања постојеће аутохтоне вегетације у максимално могућем обиму. Поштовати минимално учешће зелених површина предвиђено важећим Планом генералне регулације насељеног места Омољница. Препорука је да учешће зеленила износи 30 и више процената површине предметног простора;
 - 4) Све радове и активности у подручју Парка природе „Поњавица“ планирати у складу са мерама из Одлуке о заштити ПП „Поњавица“ као и ППППН ПП „Поњавице“;
 - 5) Применити мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената као и проходности локалног еколошког коридора, каналисаног водотока Надела:
 - 5.1. Применити **опште мере** очувања и унапређења еколошког коридора:
 - 5.1.1. За израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру просторних целина коридора потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом;
 - 5.1.2. Није дозвољена промена намена површина под вегетацијом у природном и блископриродном стању (ливаде, пашњаци, тршћаци итд.) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;

5.1.3. Код водотока са функцијом еколошких коридора:

- Поплочавање и изградњу обала свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења и очувања проходности корита и обале за дивље врсте;
- Обезбедити отвореност водотока на целој дужини и обезбедити проходност за дивље врсте у зони водопривредних објеката;
- Обезбедити очување травне вегетације обале/насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- Приобално земљиште водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта).

5.1.4. Прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:

- Регулације водотока, поплочавања и изградње обала;
- Изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;
- Изградње нових и обнављања старих мостова;

5.1.5. Применити одговарајућа планска и техничка решења заштите коридора од утицаја ноћног осветљења (избегавати директно осветљење коридора, спречавати расипање светлости према коридору - користити светлосна тела са светлосним сноповима усмереним према објектима и саобраћајницама, користити светлосни спектар који најмање привлачи дивље врсте, итд);

5.1.6. Планирати намене за простор што већег дела приобаља еколошког коридора којима се обезбеђује континуитет мултифункционалног зеленог појаса који испуњава и услове очувања биолошке разноврсности. Очувати појас блископриродне приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока;

5.1.7. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преораванем, непланском изградњом, постављањем објеката и сл.;

5.2. **Посебне мере** очувања функционалности и проходности коридора:

5.2.1. Није дозвољено планирање складишта опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом планирати у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 – др. закон) и другим сродним важећим прописима;

5.2.2. На простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од линије средњег водостаја водотока;

5.2.3. Приликом планирања зелених појасева еколошких коридора:

- Није дозвољено планирање пошумљеног појаса уз прометне саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација;
- Забрањено је сађење/уношење инвазивних биљних врста, од којих су на простору Војводине најзначајнији: јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus altissima*), багремац (*Amorpha fruticosa*), копривић (*Celtis* spp.), дафина (*Elaeagnus angustifolia*), пенсилванијски јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gleditsia triacanthos*), жива ограда (*Lycium barbarum*), петолисни бршљан (*Parthenocissus quinquefolia*), касна сремза (*Prunus serotina*), златни штап (*Solidago gigantea* aggr.), звездан (*Symphyotrichum* spp.), фалопија (*Fallopia* sp.), багрем (*Robinia pseudoacacia*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, odstraniti присутне самоникле јединке инвазивних врста;
- Обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста;

5.2.4. Обезбедити проходност обале канала и водотокова за дивље врсте дефинисањем удаљености објеката од обале, и забраном постављања ограда непроходних за ситне животиње у обалном појасу, као и уз примену еколошки прихватљивих елемената ограда са отворима већим од 10 cm;

6) Мере за заштитну зону еколошког коридора водотока Надела:

6.1. У појасу до 500 m од еколошког коридора није дозвољена примена планских решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова;

6.2. У појасу до 200 m од еколошког коридора:

6.2.1. Услов за евентуалну изградњу укопаних складишта опасних материја је примена грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије евентуално присутних загађујућих материја у околни простор;

6.2.2. Планским решењима мора се обезбедити:

- Примена решења за заштите коридора од утицаја ноћног осветљења (детаљно у подтачки 5.1.5.), буке и загађења;
- Дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста (списак у подтачки 5.2.3.);

6.3. У појасу до 50 m од еколошког коридора:

6.3.1. Није дозвољено:

- Примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или станишту строго заштићених и заштићених врста;

6.3.2. Примењују се следеће мере:

- Очувати проходност еколошког коридора површинских вода забраном ограђивања појаса уз обалу или применом типова оградe (детаљније у подтачки 5.2.4.) које омогућују кретање ситних животиња;
- Обезбедити континуитет зеленог тампон појаса (баште, рекреативне површине и сл.) између простора људских активности и коридора у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m (у случају неповољних димензија и/или површине пацеле лоцирати на минимум 10 m) код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији;

6.3.3. Услов за изградњу:

- Вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта.
- Саобраћајница са тврдим застором за моторна возила је примена техничких мера којима се, по потреби, обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње;

7) Концептом озелењавања унутар обухвата измена и допуна планског документа:

- 7.1. Приликом озелењавања комплекса у оквиру радне зоне, превасходно блокова и локација намењених за производњу, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;
 - 7.2. Планом предвидети да избор биљних таксона буде у складу са педолошким, климатским, хидролошким и другим условима локалитета и одређеном планском наменом како би се остварио максималан ефекат озелењавања;
 - 7.3. Избегавати примену инвазивних врста током уређења свих зелених површина и подизања заштитног зеленила (списак врста дат у подтачки 5.2.3. овог Решења), уз обезбеђивање заступљености што већег процента аутохтоних врста;
 - 7.4. Са циљем побољшања климатских услова предметног простора (унапређење екоклиме) и заштите квалитета воде, ваздуха и земљишта, правила озелењавања треба да садрже и следеће мере:
 - 7.4.1. За озелењавање користити претежно лишћаре, а примену четинарских врста (максимум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зеленим површинама са наглашеном естетском наменом;
 - 7.4.2. Крошњама високих лишћара засенчити што већи проценат вештачких површина (нпр. паркинг простори, стазе).
 - 7.5. Уз прометне саобраћајнице не планирати зелене појасеве који би привлачили животињске врсте и довели до повећања морталитета њихових популација;
- 8) Планирање заштите земљишта остварити спровођењем мера и активности за заштиту од загађења и деградације ради очувања његових природних особина и функција, сагласно одредбама члана 12. Закона о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015);

- 9) Планом дефинисати одговарајуће мере за очување водних ресурса у складу са члановима 97. и 98. Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон), поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у ПП „Поњавица“, локални еколошки коридор „Надела“ односно други крајњи реципијент, при чему квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у канализацију у складу са правилима одвођења и предtretмана отпадних вода, односно у крајњи реципијент, према захтевима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016);
- 10) Планом предвидети одговарајуће мере за очување квалитета ваздуха у складу са одредбама члана 40. Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 – др. закон) који се односи на предузимање мера за спречавање и смањење загађивања ваздуха, као и сагласно другим одредбама овог Закона које се односе на стационаране и покретне изворе загађивања.
2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
3. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене техничке документације потребно је Заводу поднети нов захтев за издавање услова заштите природе.
4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење о условима заштите природе издато, дужан је да од Завода прибави ново решење о условима.
5. Пре усвајања плана потребно је Заводу доставити Нацрт измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољица на мишљење о испуњености услова из овог Решења.
6. Подносилац захтева је ослобођен плаћања таксе за издавање овог решења у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о покрајинским административним таксама („Сл. лист АПВ“, бр. 40/2009, 59/2020 – усклађени дин. изн., 45/2021 – усклађени дин. изн., 54/2021 и 52/2022 – усклађени дин. изн. и 43/2023 – усклађени дин. изн.).

Образложење

Покрајински завод за заштиту природе примио је дана 15.03.2024. године захтев, заведен под 03 бр. 020 – 802, од ЈП „Урбанизам“, Карађорђева 4, Панчево, за издавање услова заштите природе за израду измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољица.

Уз захтев приложени су:

- Одлуку о изради измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољица у .pdf формату;
- Пратећи графички прилози у.dwg формату (граница Плана и карта Планирана претежна намена са поделом на зоне/целине и смернице за спровођење плана, број 51-18/2009);

Према Одлуци о изради измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољица („Службени лист Града Панчева“, бр. 41/2023) као циљ израде Плана наводе се развој урбанистичке целине кроз сопствене специфичности, дефинисање површина јавне и остале намене и његово рационалније коришћење, побољшање нивоа инфраструктурне опремљености, провера постојећих капацитета изградње, побољшање квалитета животне средине и увођењу мера њене заштите и сл.

На основу увида у Покрајински регистар заштићених природних добара и документацију Завода, утврђено је да, у обухвату измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољица, дефинисаном Одлуком о изради измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољица („Службени лист Града Панчева“, бр. 41/2023) налази се Парк природе „Поњавица“ (Одлука о заштити ПП „Поњавица“ („Службени лист Града Панчева“, бр. 6/2014)), подручје са режимом III (трећег) степена заштите. Такође, у обухвату Плана налази се и локални

еколошки коридор каналисани водоток „Надела“, потврђен Просторним планом подручја посебне намене Парка природе „Поњавица“ („Службени лист АПВ“, бр. 40/2019).

Одредбом члана 102. и члана 103. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10 - испр., 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021), одређено је да организација за заштиту природе, тј. Покрајински завод за заштиту природе утврђује услове заштите и даје податке о заштићеним природним добрима у поступку израде просторних и других планова, односно основа (шумских, водопривредних, ловних, риболовних и др.) и друге инвестиционо-техничке документације.

Чланом 5. став 1. тачка 7. Закона о заштити природе изражено је начело непосредне примене међународних закона којим „државни органи и органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, организације и институције, као и друга правна лица, предузетници и физичка лица, при вршењу својих послова и задатака непосредно примењују општеприхваћена правила међународног права и потврђене међународне уговоре као саставни део правног система“. Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001) у члану 8. указује на потребу регулисања или управљања „биолошким ресурсима важним за очување биолошке разноврсности у оквиру или ван заштићених подручја, у циљу њиховог очувања и одрживог коришћења“. У складу са Конвенцијом, постоји обавеза спречавања уношења, контролисања или искорењивања оних страних врста „које које угрожавају природне екосистеме, станишта или (аутохтоне) врсте“.

Услови прописани подтачкама 1) – 7) израђени су у складу са чланом 14. Закона о заштити природе, према коме се „заштита биолошке разноврсности остварује спровођењем мера заштите и унапређења врста, њихових популација, природних станишта и екосистема“. Наведене мере спроводе се, између осталог, очувањем биодиверзитета у њиховом непосредном и ширем окружењу.

Формирање система зелених површина веома доприноси повезивању природне средине са урбаним простором, а долази и до просторног разграничавања функција које могу негативно утицати једна на другу. Велике поплочане и/или бетониране површине у грађевинском подручју као и сами грађевински објекти јачају ефекат неповољних климатских карактеристика околине (ниске вредности влажности ваздуха, повећан алbedo обрађених површина, присуство прашине у ваздуху и сл.). Повећањем индекса заузетости грађевинских парцела подручја Плана, смањује се проценат постојећег јавног зеленила што за последицу има погоршање квалитета ваздуха, а додатним озелењавањем побољшава се квалитет ваздуха, снижавају температуре у летњем делу године због способности биљака да апсорбују и рефлектују сунчево зрачење, спречавају се ерозија тла изазвана кишом и ветром и брзо отицање атмосферских падавина, смањује се бука од саобраћаја. Инвазивне биљне врсте (наведене у подтачки 5.2.3. Решења, својим агресивним ширењем уништавају друге типове зелених површина и повећавају трошкове њиховог одржавања.

Услов прописан подтачком 3) у складу је и са важећим важећим Планом генералне регулације насељеног места Омољца („Службени лист града Панчева“, бр. 33/2014).

Услов прописан подтачком 4) у складу је са Одлуком о заштити ПП „Поњавица“ („Службени лист Града Панчева“, бр. 6/2014), као и са важећим важећим Просторним планом подручја посебне намене Парка природе „Поњавица“ („Службени лист АПВ“, бр. 40/2019).

Услови прописани подтачкама 8) – 10) израђени су у складу са чланом 21. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 – др. закон) којим је дефинисан принцип интегрисане заштите природе и животне средине: „Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини“. Очување природних процеса и заштита природних вредности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право на здраву средину обезбеђено је Уставом Републике Србије.

Услови из овог Решења су дефинисани у складу са чланом 7. ставови 3), 4), 5) и 7) Закона, по коме се заштита природе реализује „...спровођењем мера заштите природе и предела; утврђивањем услова и мера заштите природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима...од

утицаја на природу...као и ублажавањем штетних последица које су настале активностима у природи“.

Чланом 8. Закона дефинисано је планирање, уређење и коришћење простора. Планирање и уређење простора спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, у складу са мерама и условима заштите природе. Носилац пројекта дужан је да поступа у складу са мерама заштите природе, на начин да се избегну, или сведу на најмању меру угрожавања или оштећења природе. Према члану 9. у поступку израде планова, пројеката и активности из члана 8. Закона прибављају се услови заштите природе. Акт о условима заштите природе, између осталог, садржи процену да ли се планирани радови и активности могу реализовати са становишта циљева заштите природе.

Законски основ за доношење решења:

Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021); Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС); Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015); Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон); Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 – др. закон); Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 – др. закон); Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001); Покрајинска скупштинска одлука о покрајинским административним таксама („Сл. лист АПВ“, бр. 40/2009, 59/2020 – усклађени дин. изн., 45/2021 – усклађени дин. изн., 54/2021 и 52/2022 – усклађени дин. изн. и 43/2023 – усклађени дин. изн.); Одлука о заштити ПП „Поњавица“ („Службени лист Града Панчева“, бр. 6/2014); Одлука о изради измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Омољица („Службени лист Града Панчева“, бр. 41/2023); Просторни план подручја посебне намене Парка природе „Поњавица“ („Службени лист АПВ“, бр. 40/2019); План генералне регулације насељеног места Омољица („Службени лист града Панчева“, бр. 33/2014);

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Подносилац захтева је ослобођен од плаћања таксе у складу са чланом 18. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003-исправка, 53/2004 - др.пропис, 42/2005 - др.пропис, 61/2005, 101/2005-др.пропис, 42/2006 - др.пропис, 47/2007 - др.пропис, 54/2008 - др.пропис, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - др.пропис, 55/2012 - др.пропис, 93/2012, 47/2013 - др.пропис, 65/2013-др.пропис, 57/2014 - др.пропис, 45/2015 - др.пропис, 83/2015, 112/2015, 50/2016 - др.пропис, 61/2017 - др.пропис, 113/2017, 3/2018-исправка, 50/2018 - др. пропис, 95/2018, 38/2019 - др.пропис, 86/2019, 90/2019-исправка, 98/2020- усклађени дин. изн., 144/2020, 62/2021 - усклађени дин. изн., 138/2022, 54/2023 - усклађени дин. изн. и 92/2023)

Прилог бр. 1 – Положај предметног обухвата у односу на елементе еколошке мреже.

Достављено:

- наслову
- архиви

Положај предметног обухвата у односу на елементе еколошке мреже

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Прилог бр. 1

